

Månadsrapport Mars 2018

Arbets- och företagsnämnden

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	3
2	Hänt i verksamheten mars 2018	4
2.1	Ekonomiskt bistånd	4
2.2	Ensamkommande barn och unga.....	5
2.3	Bostadsförsörjning nyanlända	8
2.4	Nyanlända flyktingar	9
2.5	Myndighetsorganisation.....	9
2.6	Övrigt	11
3	Prognos	12
4	Ekonomiskt resultat	13

I Sammanfattning

Det ackumulerade ekonomiska utfallet för arbets- och företagsnämnden efter mars är cirka minus 48,5 miljoner kronor, vilket motsvarar en budgetavvikelse på cirka minus tre miljoner kronor. Det negativa resultatet, som framförallt kan härledas till verksamheten ensamkommande barn och unga samt myndighetsorganisationen, uppvägs till stor del av positivt resultat inom ett flertal budgetposter. Utfallet för dessa poster förväntas dock närma sig budget under året. Vidare har ett flertal ekonomiska risker identifierats. En mångfald av åtgärder är vidtagna för att bromsa utvecklingen, men effekten kommer i vissa fall att dröja. Prognosen är fortsatt ett underskott på helårsbasis på -36 miljoner kronor.

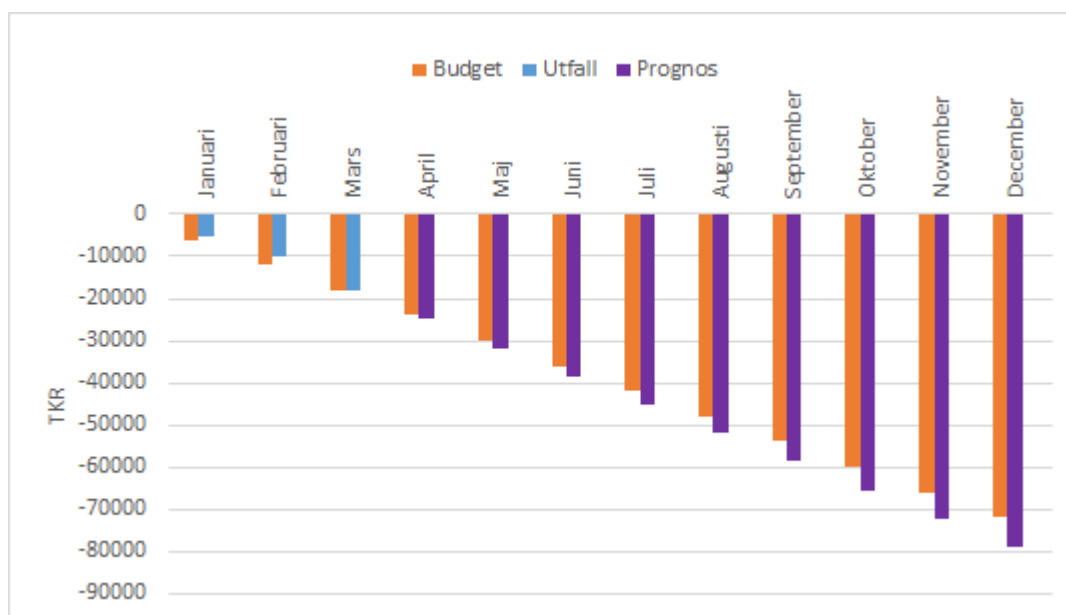
2 Hänt i verksamheten mars 2018

Under följande avsnitt kommenteras utfallet separat för de verksamhetsområden där prognosen för helårsresultatet är negativ och/eller månadsresultatet är negativt. Övriga verksamhetsområden kommenteras under en samlingsrubrik.

2.1 Ekonomiskt bistånd

Resultat och orsaker

Det ackumulerade resultatet efter mars är cirka minus 18 miljoner kronor, vilket överensstämmer med budget. Prognosen är fortsatt att helårsresultatet kommer att avvika negativt från budget med minst sju miljoner kronor.

Figur 1. Nettoresultat: budget, utfall och prognos för ekonomiskt bistånd 2018.

Orsakerna till resultatet och skillnaden mot föregående månad är flera. Den lite större återhämtning mot budget som gjordes under mars är dels resultatet av större antal beslut under mars än under februari samt periodisering av överskjutande kostnader som kommer att utbetalas under april:

- De längre handläggningstider än brukligt, som verksamheten rapporterat vid varje månadsskifte under våren, kvarstod även vid detta månadsskifte. Dock var antalet sena inlämnade ansökningar cirka hälften jämfört med föregående månad. Det innebär att cirka 90 hushåll inte hunnit få sina ansökningar avseende ekonomiskt bistånd för april månad beslutade och utbetalda innan den sista mars. Förseningen förstärktes av den långhelg som inträffade mitt i månadsskiftet. Det bör påpekas att nuvarande målsättning är beslut inom fem arbetsdagar, så de cirka 45 stycken ansökningar för april som inkom efter 25 mars har inte drabbats av längre handläggningstider än brukligt. Beloppet för eftersläpningen kommer att utbetalas under april månad men har periodiserats i resultatet för mars månad.
- Verksamheten har även en eftersläpning sedan hösten 2017 avseende handläggning av kompletterande ansökningar om bistånd för livsföring utöver riksnorm. Eftersläpningen har minskat och förväntas vara helt avverkad efter april månad. Det eftersläpande beloppet har periodiserats i resultatet för mars månad.
- Budgeten är rakt periodiserad, det vill säga den är upplagd utifrån ett genomsnittligt antal hushåll med ekonomiskt bistånd per månad. Det faktiska antalet per månad varierar, och

beräknas ligga under genomsnittet under våren för att sedan öka under hösten då allt fler nyanlända hushåll avslutar etableringsperioden under året.

Statistik

I 148 hushåll har beviljats ekonomiskt bistånd vid ett eller flera tillfällen de senaste 12 månaderna, en minskning med 4 hushåll sedan föregående månad. Trenden är relativt neutral sedan hösten 2017, det vill säga antalet hushåll som beviljas bistånd en eller flera gånger under en tolv månadersperiod varken ökar eller minskar.

Under året har 215 nya insatser öppnats och antalet är 1 200 efter mars. För närvarande är det viss eftersläpning i avslutning av öppna insatser, men bedömningen är att trenden är relativt neutral det vill säga att långtidsbehovet varken ökar eller minskar. Av de insatser som har öppnats kan flera vara omprövade insatser av redan befintliga hushåll. Omprövning sker till exempel när en etableringsperiod avslutas eller vid förändring av hushållsbilden.

631 hushåll inkommit med en ansökan under mars avseende försörjningsstöd för april.

Det genomsnittliga utbetalade beloppet per år ligger på cirka 59 600 kronor per familj i mars, vilket är en minskning med 2 900 kr sedan föregående månad. Genomsnittet för samma period 2017 var cirka 58 950 kr.

Det så kallade glappet var obefintligt under mars.

Åtgärder

Åtgärder pågår för att begränsa kostnadsutvecklingen inom ekonomiskt bistånd. Följande kan rapporteras för mars:

- 18 personer har rekryterats till extratjänster i kommunens verksamheter per den sista mars och totalt 40 har beviljats en extratjänst
- till och med mars har 31 personer påbörjat så kallade jobbspår
- genomsnittsytan per person i genomgångsbostad för de nyanlända som tagits emot under 2018 är 15 kvadratmeter per person
- ytterligare ett antal inhyrningar av fastigheter som försvårar en effektiv matchning har sagts upp.

Risker

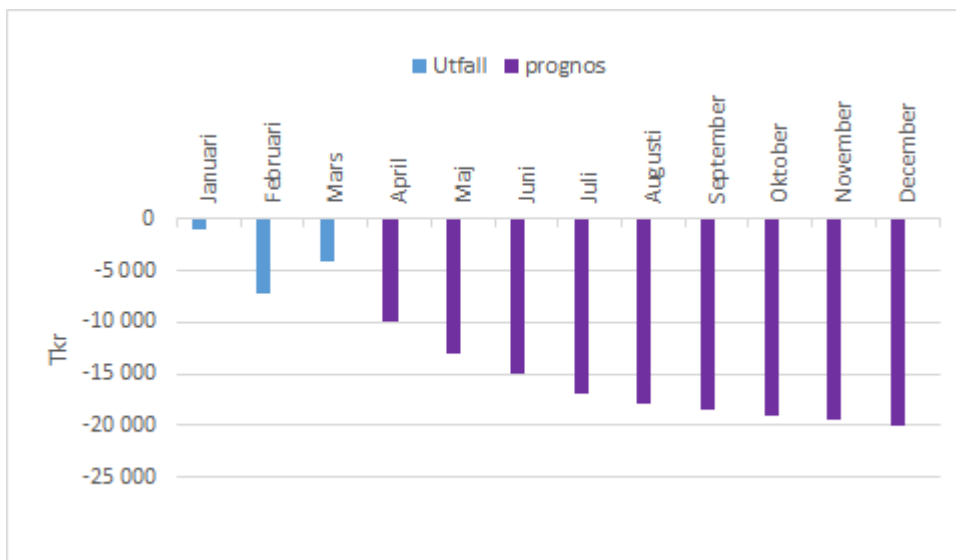
Det nya etableringsprogrammet som infördes första januari 2018 kan komma att få effekter på behovet av ekonomiskt bistånd hos nyanlända. Utvecklingen kommer att följas noga under året.

Om antalet anländande anhöriga till ensamkommande barn ökar kommer kostnaderna för ekonomiskt bistånd att stiga mer än beräknat. Hittills under året har tre familjer anslutit till ensamkommande barn i Nacka.

2.2 Ensamkommande barn och unga

Resultat och orsaker

Efter mars är det ackumulerade resultatet tillika budgetavvikelsen minus fyra miljoner kronor för verksamheten ensamkommande barn och unga, det vill säga tre miljoner bättre än föregående månads utfall. Den positiva skillnaden beror på att Migrationsverket har betalat ut en engångssumma som saknades vid ersättning av återsökta medel för fjärde kvartalet 2017. Svårigheter med att snabbt fylla obelagda platser föranleder att den reviderade årsutfallsprognosen om minus 20 miljoner kronor ligger kvar trots den positiva effekten på grund av engångsintäkten.

Figur 2. Nettoutfall och prognos, ensamkommande barn 2018.

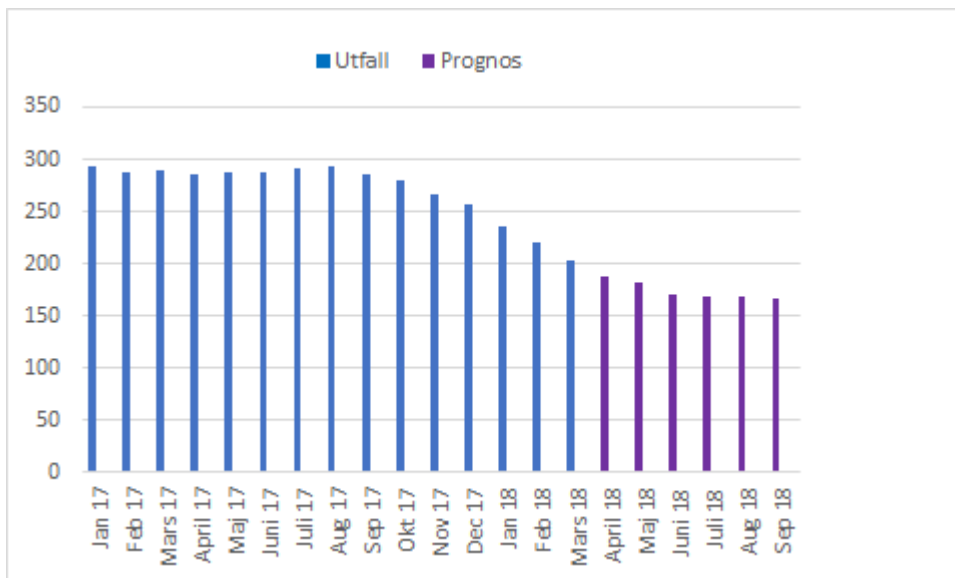
Den främsta orsaken till det hastigt uppkomna underskottet och dess storlek är en oväntad snabb avslutstakt i asylärenden hos Migrationsverket, vilket lett till en kraftig ökning av antalet avtalsbundna obelagda platser. Intensivt arbete med att flytta ungdomar från icke-avtalade platser för att fylla de tomma avtalsbundna platserna pågår.

En osäkerhet kring resultatet identifierades i februari vid kontroll av återsökta medel från Migrationsverket. De retroaktivt utbetalade medlen för fjärde kvartalet 2017 var baserade på ett felaktigt antal ungdomar. Under mars månad betalade Migrationsverket ut en engångssumma motsvarande det saknade beloppet, vilket var positivt för månadsresultatet.

Verksamheten är till följd av tidigare upphandling bunden till ett visst antal platser. Dessa avtal innebär dels en högre dygnskostnad för belagd plats för ungdomar mellan 18–21 år än vad som täcks av det statliga schablonbeloppet och dels en kostnad för eventuella obelagda platser.

Statistik

Vid mars månads utgång ansvarade Nacka kommun för 203 ensamkommande barn och unga, vilket är en minskning med 18 barn/unga sedan föregående månad. Fyra ensamkommande barn har anvisats till kommunen under året, varav två har avvikit.

Figur 3: Antal barn/unga

Boendekostnaden per barn och dygn motsvarade cirka 1 340 kronor under mars, vilket är en minskning med cirka 65 kronor. Minskningen beror bland annat på avslutade jourhemsplaceringar som inneburit flytt till avtalade boendeplatser och ökat antal placeringar i träningslägenheter (stödboende minus). Myndighetsutövningen per barn och dygn motsvarade cirka 185 kronor, vilket är en ökning med cirka 20 kronor. Ökningen beror på att fasta kostnader fördelas på ett allt mindre antal barn. Antalet obelagda platser uppgick till 21 stycken, vilket är en minskning med 6 stycken sedan föregående månadsskifte. Den totala genomsnittskostnaden per barn och dygn uppgick till 1 750 kronor, vilket inkluderar kostnader för obelagda platser, myndighetsutövning och för samtliga insatser kopplat till barnen/de unga.

Under månaden har 26 omplaceringar gjorts, huvuddelen av dessa har inneburit att ungdomarna tagit ett steg till i sin boendekedja till en billigare boendeform. Ett mindre antal barn/unga har omplacerats i förstärkta boenden på grund av utökat behov av stöd och vård.

Åtgärder

Ett antal åtgärder pågår för att bromsa den negativa kostnadsutvecklingen:

- Fokus i verksamheten ligger på att minimera den negativa effekten av uppkomna kostnader för obelagda platser och på att så snabbt som möjligt flytta ungdomar till billigare boendeformer.
- Per den 24 mars stängdes ytterligare ett HVB-boende med 16 stycken platser, vilket får effekt från och med april. Ytterligare 15 stycken HVB-platser kommer enligt tidigare omförhandling att stängas per den sista maj. Sammantaget innebär detta att antalet avtalade HVB-platser minskar med 66 procent, från 47 till 15 platser, och att risken för ytterligare uppkomna obelagda platser minskar.
- Utvecklingen följs noga och både placeringar och avtal ses över utifrån nya prognoser i syfte att minimera antalet obelagda platser. Migrationsverket har utlovat beslut i samtliga öppna asylärenden för ensamkommande barn/ungdomar under våren och snabba åtgärder krävs för att detta inte ska belasta ekonomin mer än det redan gör.

Risker

Kostnaden för placeringar för ensamkommande barn/unga med utökat vårdbehov överstiger de statliga schablonersättningarna. Återsökning av faktiska kostnader görs retroaktivt, och beslut om beviljande eller ej meddelas således långt efter det att kostnaden uppstår. För det fall Migrationsverket nekar återsökt ersättning i vissa fall kan det komma att påverka det ekonomiska resultatet för verksamheten i negativ riktning.

Verksamheten har idag kännedom om tre ärenden där Migrationsverket beslutat om familjeåterförening som kommer att genomföras under våren.

2.3 Bostadsförsörjning nyanlända

Resultat och orsaker

Under mars månad har inget utfall rapporterats för bostadsförsörjningen för nyanlända, och resultatet för månaden extrapolerades från siffror från föregående år. Anledningen är att systemstödet som används av verksamhet utanför arbets- och företagsnämnden för beräkning av interndebitering av hyror inte fungerar tillfredsställande. Systemstödet förväntas fungera från och med bokslutet för första tertialet. Fram till dess kommer utfallet för verksamheten bostadsförsörjning till nyanlända att vara preliminärt. Det finns dock ingenting i verksamheten som föranleder än ändring av tidigare lagd prognos om ett negativt helårsutfall på cirka sex miljoner kronor.

Statistik

Aktuell bostadsyta per person i genomgångsbostad är av samma anledning som ovan inte tillgänglig i dagsläget. Uppskattad genomsnittsyta per person bedöms därför fortfarande vara 21 kvadratmeter. För de 32 personer som tagits emot i januari - mars är dock siffran 15 kvadratmeter per person i genomsnitt.

Under mars har fem hushåll sagts upp från genomgångsbostad på grund av att den tvååriga etableringsperioden är slut. Hushållen består av sammanlagt 14 personer. Ett hushåll om 5 personer har hittat eget boende utanför Nacka. Två hushåll bestående av 13 personer varav nio barn, har ansökt om och beviljats tillfälligt boende via ekonomiskt bistånd. Två hushåll hade ännu inte flyttat ut vid månadsskiftet.

Åtgärder

- Bosökarstöd för nyanlända har i samverkan med flykting- och etableringsverksamheten inom Valfärd samhällsservice startats upp. Någon mätbar effekt av detta arbete kan inte redovisas ännu men arbetet bedöms vara ett viktigt steg för att påskynda för kommunens nyanlända att hitta eget boende i Nacka eller annan kommun. Detta arbete kommer att fortsätta med målsättningen av minska risken för att nyanlända efter de två åren i kommunens genomgångsbostad behöver insats i form av tillfälligt boende via ekonomiskt bistånd.
- När pilotprojektet Jobbflytt avslutades enligt plan den sista mars hade två hushåll flyttat till eget boende i annan kommun. Målsättningen om 15 hushåll uppnåddes därmed inte. Utvärdering av pilotprojektet kommer att redovisas till arbets- och företagsnämnden under våren.

Risker

Den interna schablondebiteringen av hyreskostnader för bostäder för nyanlända mellan kommunstyrelsen och arbets- och företagsnämnden kommer att justeras efter första tertialet så att den motsvarar faktiskt utfall under tertialet. Detta kan medföra högre interna kostnader per kvadratmeter för bostäder till nyanlända än budgeterat. Det behöver inte nödvändigtvis påverka prognosen för helårsutfallet, eftersom den beror på fler parametrar såsom till exempel genomsnittligt antal kvadratmeter per person.

2.4 Nyanlända flyktingar

Resultat och orsaker

Det ackumulerade utfallet för budgetposten nyanlända flyktingar efter mars är 9 miljoner kronor vilket är 3,9 miljoner kronor sämre än budget. Posten inkluderar intäkter i form av statsbidrag för nyanlända och diverse utgifter som till exempel etableringsstöd.

Det negativa utfallet beror främst på förskjutningen i Migrationsverkets årscykel för anvisningar, vilken medförde att endast ett fåtal nyanlända anvisades till Nacka under januari och februari. Detta återspeglas inte i intäktsbudgeten för 2018. En annan förklaring till utfallet är retroaktiv betalning av kvarstående konsultkostnader för privatinhyrningsprojektet som pågick under 2016 och 2017.

Statistik

Under mars har åtta hushåll om 14 personer tagits emot i kommunen. Av de 14 anvisade är fem barn.

Risker

Effekten av förskjutningen av Migrationsverkets årscykel för anvisningar gällde bara under januari och februari, men kommer sannolikt att kvarstå under året.

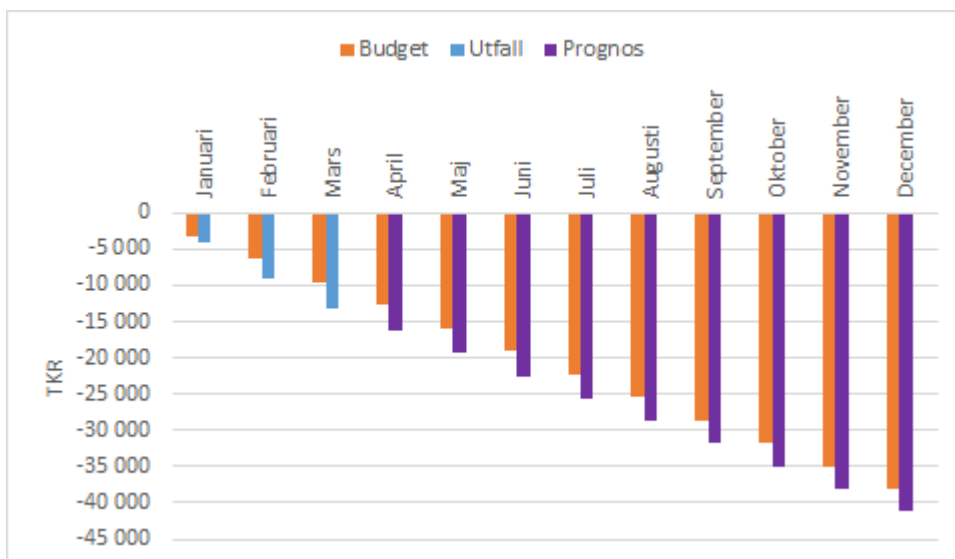
Risken är överhängande att stora kostnader förknippade med återställande av genomgångsbostäder, framförallt i privatinhyrda objekt, kommer att belasta arbets- och företagsnämnden under året. Kostnaden bedöms kunna uppgå till omkring en miljon kronor.

Kvotflyktingar behöver mer och längre etableringsstöd och andra insatser för att uppnå egen försörjning än andra nyanlända. Om andelen kvotflyktingar i Nacka ökar under året är risken stor att kostnaderna för nyanlända överstiger budget.

2.5 Myndighetsorganisation

Resultat och orsaker

Utfallet för myndighetsorganisationen, minus 13 miljoner kronor, motsvarar en negativ avvikelse i förhållande till budget på cirka 3,6 miljoner kronor. En stor del av avvikelsen beror av konsultkostnader, vilka delvis är eftersläpande från 2017. En annan del av avvikelsen beror på högre platshyra per person än budgeterat.

Figur 4. Nettoresultat: budget, utfall och prognos, myndighetsorganisation 2018.

Konsultkostnaderna är framförallt förknippade med handläggningen av ekonomiskt bistånd. För att modernisera och effektivisera verksamheten infördes digital ansökan i april 2017 och ett projekt för automatisering av handläggningen startades under hösten 2017.

Status i automatiseringsprojektet

Full förväntad effekt av robotiseringen av handlägningsprocessen för ekonomiskt bistånd är ännu inte uppnådd. I månadsskiftet mars-april övergår driften till Nacka kommuns egen förvaltningsorganisation, där fortsatt utvecklingsarbete kommer att ske successivt. För närvarande är den beräknade effekten av projektet förskjuten med cirka tre månader.

Resurser

Sjukfrånvaron har varit hög under våren och konsulter har tagits in för att avhjälpa läget, men trots det har handläggningstiderna varit längre än utlovat under hela 2018. Effekten av automatiseringen av automatiseringen i form av robothandlagda ansökningar är något försenad men har ökat kontinuerligt och efter mars månad är belastningen åter normal. Kontinuerlig ökning av andelen ansökningar som utförs av roboten förväntas.

Åtgärder

Ett flertal åtgärder pågår för att nå budgetramen för myndighetsorganisationen under 2018:

- automatisering av flera handlägningsprocesser, till exempel inom vuxenutbildning
- minskning av antalet tjänster på grund av minskad belastning
- övriga effektiviseringsåtgärder, till exempel e-arkiv

Risker

Fortsatt hög sjukfrånvaro inom verksamheten ekonomiskt bistånd riskerar leda till konsultkostnader även framgent.

Utöver direkta konsultkostnader medför också förseningarna i automatiseringsprojektet en negativ

effekt i form av uppskjutna neddragningar, som därför inte kommer att ge planerad helårseffekt på det ekonomiska utfallet. En mer exakt prognos kommer att göras efter tertialsskiftet då effekten av flera åtgärder blir tydlig och då automatiseringsprojektet övergår i egen förvaltning.

2.6 Övrigt

Utfallet för grundläggande vuxenutbildning ligger i det närmaste på budget. Sannolikt kommer utfallet att gå över budget under året, inte minst med tanke på det nya etableringsprogrammets utbildningsplikt. Utfallet för gymnasial vuxenutbildning är fortsatt under budget och avståndet ökar. Prognosen är att utfallet kommer att närma sig budget, men inte nå ända fram. Sammantaget är prognosen att resultatet av de båda vuxenutbildningsverksamheterna kommer att ta ut varandra och nå den totala budgeten.

För samhällsorientering och svenska för invandrare betalas full ersättning ut först efter avslutad kurs. Under inledningen av året är utfallet extra lågt på grund av få nyanlända, och verksamheten kommer sannolikt inte att nå budget för året. Svenska för invandrare gick över budget i mars beroende på en engångsutbetalning på cirka 350 000 kronor. Utbetalningen gällde ersättning för sfi-kurser som på grund av ett datasystemfel inte betalats ut under hösten 2017.

Efterfrågan på svenska för invandrare och jobbpeng i form av arbetsmarknadsinsatser kommer att öka i takt med att Migrationsverket anvisar nyanlända till Nacka, och i takt med att fler står utan egen försörjning vid utgång ur etableringsprogrammet.

Budgetposten "Arbetsmarknad övrigt" inkluderar bland annat föreningsbidrag, avtal med VärNa, konsumentrådgivning, entreprenörshubben och resurs i kommunens kontaktcenter. Prognosen är att verksamheten kommer att nå budget eller generera ett mindre överskott på grund av avslutade avtal, med mera.

Risker

Om fler personer anvisas till vuxenutbildning och jobbspår genom det nya etableringsprogrammet, finns en risk att volymerna, och därmed kostnaderna, blir större än budgeterat inom grundläggande vuxenutbildning.

3 Prognos

Det ekonomiska resultatet och rapporten från verksamheten föranleder inga förändringar i helårsprognosen för budgetavvikelse, även om prognosen för myndighetsorganisationen ser ut att behöva förändras i samband med tertialrapporteringen.

Ekonomiskt bistånd: - 7 miljoner kronor

Ensamkommande barn och unga: - 20 miljoner kronor

Bostadsförsörjning nyanlända: - 6 miljoner kronor

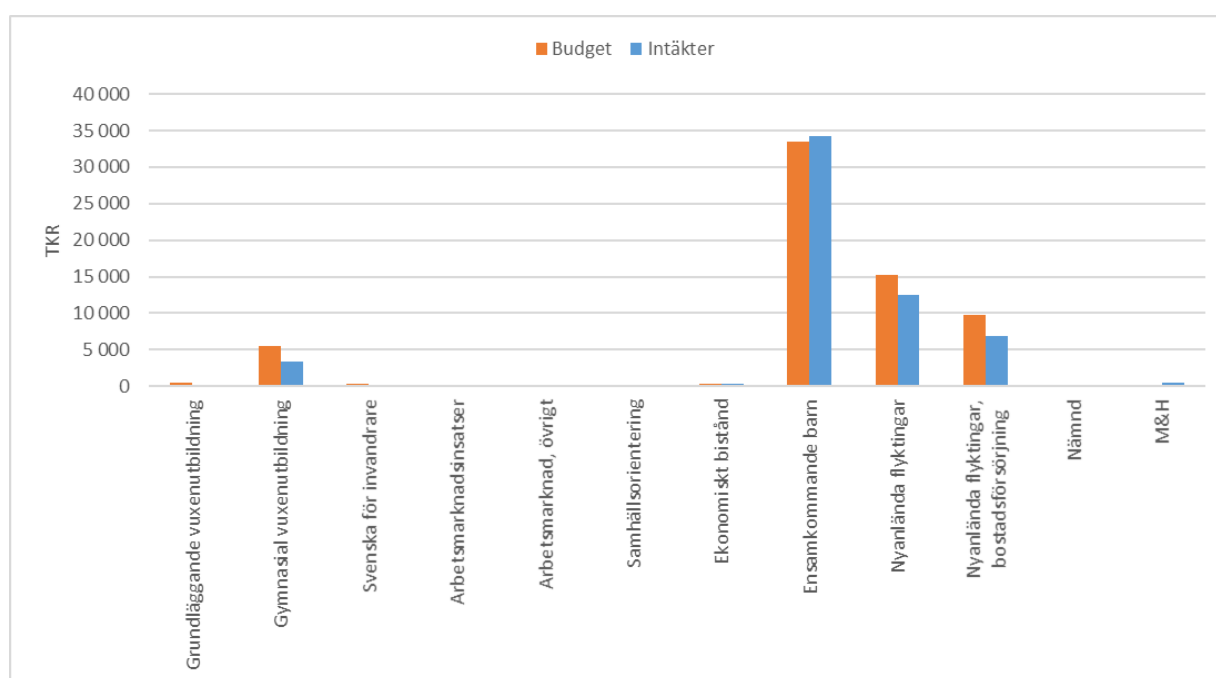
Myndighetsorganisation: - 3 miljoner kronor

Totalt: -36 miljoner kronor

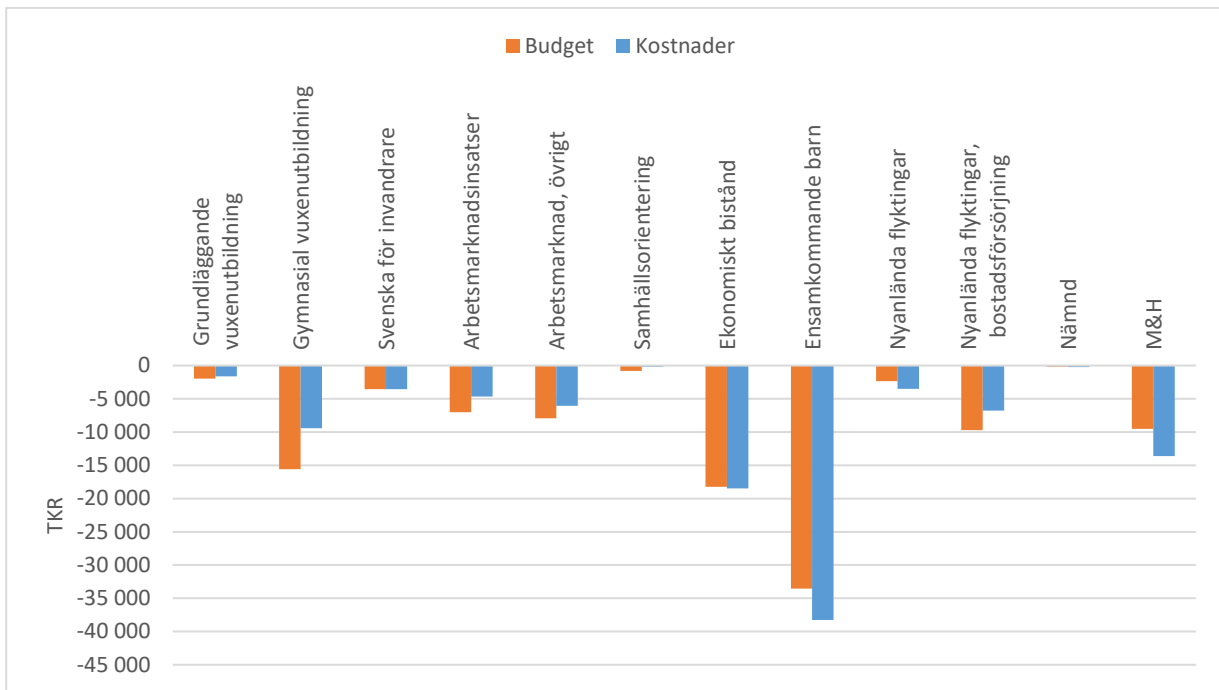
Arbete med att ta fram mer detaljerade prognosunderlag för arbets- och företagsnämndens verksamhet pågår sedan årsskiftet. De nya underlagen förväntas tas i bruk i samband med rapportering för första tertialet 2018, och kommer att användas i samband med ramärendet. Med stor sannolikhet kommer en mer träffsäker prognostisering visa att både förväntade intäkter och kostnader för 2017 avviker från budget, vilket kan leda till en betydande revidering av prognostiserat nettoutfall för 2017. Bra underlag till ramärendet och efterföljande mål- och budgetprocess ger dock goda förutsättningar för budgetarbete inför 2019 och framåt.

4 Ekonomiskt resultat

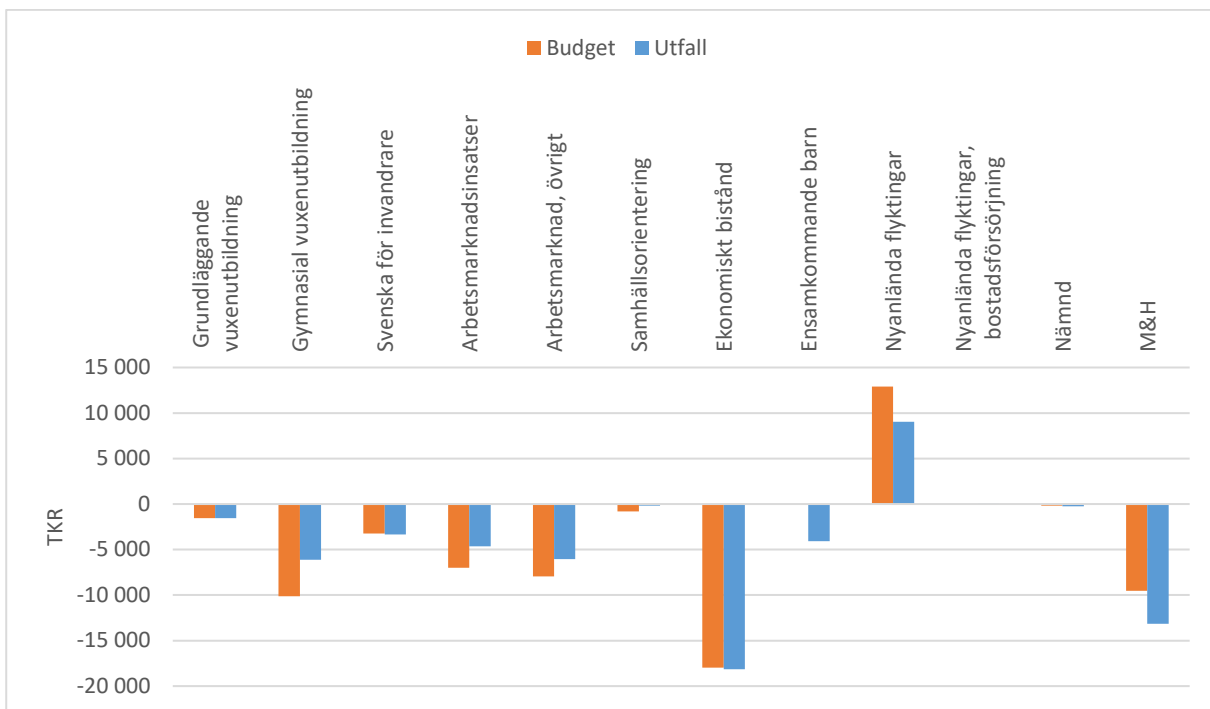
Verksamhet, tkr	Ack utfall mars 2018			Ack budget mars 2018		Helår budget och prognos 2018		
	Utfall intäkter	Utfall kostnader	Utfall netto	Budget netto	Budget-avvikelse	Budget netto	Prognos netto	Prognos avvikelse
Grundläggande vuxenutbildning, check	106	-1 637	-1 531	-1 557	26	-6 229	-6 229	0
Gymnasial vuxenutbildning, check	3 309	-9 425	-6 116	-10 127	4 011	-40 506	-40 506	0
Svenska för invandrare, check	193	-3 541	-3 348	-3 249	-99	-12 997	-12 997	0
Arbetsmarknadsinsatser, check	0	-4 650	-4 650	-7 011	2 361	-28 043	-28 043	0
Arbetsmarknad, övrigt	441	-6 503	-6 062	-7 948	1 886	-31 792	-31 792	0
Samhällsorientering, kundval	0	-164	-164	-804	640	-3 215	-3 215	0
Ekonomiskt bistånd	317	-18 469	-18 152	-17 972	-180	-71 889	-78 889	-7 000
Ensamkommande barn	34 192	-38 265	-4 073	0	-4 073	0	-20 000	-20 000
Nyanlända flyktingar	12 533	-3 508	9 025	12 896	-3 871	51 584	51 584	0
Nyanlända flyktingar, bostadsförsörjning	6 805	-6 792	13	0	13	0	-6 000	-6 000
Nämnd	0	-241	-241	-190	-52	-758	-758	0
Myndighet och huvudmannauppgifter	450	-13 618	-13 168	-9 538	-3 631	-38 150	-41 150	-3 000
Summa	58 346	-106 813	-48 467	-45 499	-2 968	-181 995	-217 995	-36 000

Figur 5. Intäkter: Ackumulerad budget och utfall per verksamhetsområde, mars 2018.

Figur 6. Kostnader: Ackumulerad budget och utfall per verksamhetsområde, mars 2018.

Figur 7. Nettoresultat: Ackumulerad budget och utfall per verksamhetsområde, mars 2018.